

Ngày nhận bài: 10/01/2025; Ngày thẩm định: 05/02/2025; Ngày duyệt đăng: 27/02/2025.

ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG NGHIỆP VỤ THAM MƯU VỀ PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ CHO CÔNG AN CÁC CẤP ĐÁP ỨNG YÊU CẦU HIỆN NAY

Thiếu tướng, PGS, TS PHẠM VĂN LONG

Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

*Tác giả liên hệ: Phạm Văn Long (Email: phamvanlong561966@gmail.com)

Tóm tắt: Tham mưu về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ là một trong những chức năng, nhiệm vụ của lực lượng Công an nhân dân nói chung và lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ nói riêng. Để công tác này có hiệu lực, hiệu quả thì đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ là rất quan trọng. Bài viết tập trung làm rõ tính tất yếu cũng như yêu cầu của công tác này và một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đáp ứng yêu cầu hiện nay.

Từ khoá: tham mưu, đào tạo, bồi dưỡng, phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

Abstract: Advising on fire and rescue operations constitutes a key function and responsibility of the People's Public Security Force, including the Fire and Rescue Police. Ensuring the effectiveness and efficiency of this advisory role necessitates rigorous professional training. This article seeks to elucidate the critical importance and specific requirements of such advisory work while proposing targeted solutions aimed at enhancing the effectiveness of training and retraining in fire and rescue, to meet contemporary demands.

Keywords: advising, training, retraining, fire prevention, fire fighting and rescue.

1. Đặt vấn đề

Tham mưu, đề xuất là một trong những chức năng, nhiệm vụ của Công an nhân dân. Pháp luật về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) đã có quy định riêng về công tác PCCC&CNCH, theo đó, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn được giao, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH có trách nhiệm tham mưu, đề xuất với cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC&CNCH. Cùng với đó, việc phân công, phân cấp quản lý cũng đặt ra trong công tác tham mưu, đề xuất cho các lực lượng Công an nhân dân khác như Công an cấp

xã. Bởi lẽ, pháp luật về PCCC&CNCH đã quy định về danh mục cơ sở thuộc diện quản lý của Công an nhân dân, của Ủy ban nhân dân cấp xã, theo đó để lực lượng Công an nhân dân các cấp thực hiện có hiệu lực, hiệu quả chức năng, nhiệm vụ tham mưu về PCCC&CNCH thì cần thiết được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về chuyên môn này. Qua quá trình đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH sẽ giúp các cấp, các ngành tổ chức chỉ đạo, tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC&CNCH, góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân theo tinh thần Nghị quyết số 12 của Bộ Chính trị.

2. Những yêu cầu đặt ra cho công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho Công an các cấp

Yêu cầu về thể chế hóa quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của nhà nước về PCCC&CNCH. Cụ thể như: Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã xác định phải tăng cường công tác phòng, chống cháy, nổ; các kết luận của Bộ Chính trị, trong đó có các Đề án, chương trình của Quốc hội về xây dựng pháp luật, trong đó có nhiệm vụ xây dựng dự án Luật về PCCC&CNCH. Cùng với đó, Nghị quyết số 99/2019/QH14 về tiếp tục hoàn thiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về PCCC đã chỉ rõ nhiệm vụ tổng kết, rà soát sửa đổi các văn bản quy phạm pháp luật để đáp ứng kịp thời yêu cầu thực tiễn phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm đồng bộ, thống nhất trong hệ thống pháp luật; Chỉ thị số 47-CT/TW của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC, trong đó cũng xác định, bên cạnh việc chú trọng hoàn thiện hệ thống pháp luật là kiện toàn tổ chức bộ máy, nâng cao năng lực thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PCCC ở các cấp; Kết luận số 02-KL/TW của Ban Bí thư về việc tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 47-CT/TW, trong đó một lần nữa tiếp tục khẳng định cần phải tiếp tục hoàn thiện chính sách, pháp luật về PCCC&CNCH, nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước..., tập trung xây dựng, kiện toàn lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.... Để đáp ứng và thực hiện các yêu cầu về thể chế hóa quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước thì cần thiết phải tập trung đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH để tổ chức thực hiện có hiệu quả các quan điểm, chủ trương, chính sách nêu trên.

Yêu cầu về cụ thể hóa các quy định của pháp luật về phân công, phân cấp quản lý nhà nước về PCCC&CNCH. Pháp luật về PCCC&CNCH đã được tổ chức triển khai thực hiện, khi Luật PCCC&CNCH được Quốc hội thông qua, các Bộ, Ngành sẽ triển khai thực hiện một cách sâu rộng. Các quy định về phân công, phân cấp đã được hướng dẫn, trong đó, tùy theo

đặc điểm của từng địa phương, Công an cấp tỉnh quy định về phân công, phân cấp quản lý cho các đơn vị thuộc cấp tỉnh như: Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH, Ủy ban nhân dân cấp xã (mà nòng cốt là Công an cấp xã). Để thực hiện chức trách nhiệm vụ được giao, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về PCCC&CNCH thì việc đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH cho Công an các cấp là yêu cầu cần thiết.

Yêu cầu về việc giải quyết những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong công tác PCCC&CNCH đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Trong quá trình tổ chức thực hiện chức năng, nhiệm vụ cũng như trong quá trình tổ chức thực hiện pháp luật về PCCC&CNCH, nhiều vấn đề khó khăn, vướng mắc cần được tham mưu giải quyết. Thực tế hiện nay, các loại hình cơ sở thuộc diện quản lý về PCCC thường xuyên thay đổi, phát sinh, dẫn đến các quy định không thể bao quát hết. Cùng với đó yêu cầu đặt ra trong công tác tham mưu cho Công an các cấp khắc phục khó khăn, vướng mắc, bất cập để tháo gỡ khó khăn, bảo đảm tính khả thi là có tính thời sự, cụ thể như: tham mưu rà soát, bổ sung quy định đối với các loại hình nhà ở, nhà để ở kết hợp sản xuất kinh doanh, về sử dụng nguồn lửa, nguồn điện; về các quy định liên quan đến thẩm duyệt thiết kế, thẩm định, thẩm tra về PCCC; về lực lượng tại chỗ, về bồi thường thiệt hại; về phương án chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ; về trang bị phương tiện; huấn luyện bồi dưỡng nghiệp vụ.... Những vấn đề khó khăn, vướng mắc trong thực tiễn, cần được tham mưu, đề xuất sửa đổi, bổ sung phù hợp cũng như trước mắt có hướng giải quyết kịp thời, bảo đảm an toàn trong hoạt động sản xuất, kinh doanh.

Yêu cầu về tổ chức bộ máy, sắp xếp đội ngũ cán bộ, chiến sỹ có trình độ chuyên môn về PCCC&CNCH ở Công an các cấp, nhất là tại các địa phương. Tất cả Công an cấp tỉnh đều có đã có Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH, trong đó có bộ máy tham mưu về PCCC&CNCH. Ngoài ra, hiện nay Công an cấp xã đã được triển khai và thành lập, có chức năng, nhiệm vụ trong công tác PCCC&CNCH, nhất là thực hiện nhiệm

vụ do Ủy ban nhân dân cấp xã giao quản lý cơ sở theo Phụ lục IV ban hành kèm theo Nghị định số 50/2024/NĐ-CP. Theo đó, ở các cấp Công an địa phương, sẽ vẫn còn cán bộ tham mưu về PCCC&CNCH hoặc cán bộ thực hiện công tác PCCC&CNCH chưa được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH, nhất là ở địa bàn cấp xã.

3. Một số đề xuất góp phần nâng cao hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho Công an các cấp

Nâng cao nhận thức về vị trí, tầm quan trọng và ý nghĩa của công tác tham mưu về PCCC&CNCH cũng như vai trò của công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH cho Công an các cấp. Công tác tham mưu về PCCC&CNCH không chỉ là chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Công an các cấp mà thông qua công tác, giúp cho cấp ủy, chính quyền cũng như lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong Công an nhân dân có chính sách, hoạch định đường lối, biện pháp, chiến lược trung hạn, ngắn hạn để tổ chức chỉ đạo, điều hành công tác PCCC&CNCH, bảo đảm tính khoa học, khách quan, toàn diện, kịp thời. Do đó, cần thiết có đội ngũ thực thi công tác này có năng lực, trình độ chuyên môn, nhất là các kỹ năng tham mưu. Để làm được điều đó thì công tác đào tạo, bồi dưỡng thường xuyên mang tính quyết định, trong đó có những vấn đề chuyên sâu như nghiệp vụ tham mưu về PCCC&CNCH.

Trường Đại học PCCC cần nghiên cứu, đề xuất để xây dựng các chương trình đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH chuyên sâu, trong đó có chuyên đề về nghiệp vụ tham mưu PCCC&CNCH. Nội dung của chuyên đề này đáp ứng yêu cầu, mục tiêu trang bị cho người học những kiến thức cơ bản về công tác tham mưu về PCCC&CNCH, các kiến thức chuyên sâu về tổ chức công tác tham mưu cũng như các điều kiện bảo đảm cho công tác tham mưu về PCCC&CNCH. Trong đó tập trung đến các mô hình tổ chức tham mưu ở từng cấp. Ở cấp xã, tham mưu cho Ủy ban nhân dân cấp xã quản lý các cơ sở thuộc

Phụ lục IV ban hành kèm theo Nghị định số 50/2024/NĐ-CP; ở cấp tỉnh, tham mưu cho Công an cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ đạo thực hiện công tác PCCC&CNCH trong phạm vi tỉnh và tham mưu Bộ Công an qua Cục Cảnh sát PCCC&CNCH những vấn đề vướng mắc, khó khăn cũng như những vấn đề thuộc phạm vi chức năng, nhiệm vụ.... Trên cơ sở nội dung chuyên đề, tổ chức nghiên cứu biên soạn tài liệu phục vụ công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC&CNCH, trong đó có nội dung của chuyên đề tham mưu về PCCC&CNCH.

Tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện nội dung, đổi mới phương pháp giảng dạy trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho Công an các cấp. Cùng với các nội dung của chuyên đề tham mưu về PCCC&CNCH là các chuyên đề chuyên sâu khác liên quan đến nghiệp vụ PCCC&CNCH như: các chuyên đề về nghiệp vụ cơ bản, chuyên đề tuyên truyền, kiểm tra, xử lý, chuyên đề về chữa cháy, CNCH.... Cần được tổ chức rà soát và nghiên cứu để bảo đảm mục tiêu của công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH. Cùng với đó, đối với loại hình đào tạo, bồi dưỡng này, giảng viên được lựa chọn thực hiện là những giảng viên có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm, am hiểu kiến thức thực tiễn và từ đó biết cách sử dụng các phương pháp giảng dạy cũng như các kỹ thuật dạy học tích cực trong quá trình giảng dạy các chuyên đề.

Đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ của đội ngũ giảng viên, bảo đảm các điều kiện về tài liệu, về cơ sở vật chất phục vụ quá trình đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC&CNCH cho Công an các cấp đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân theo tinh thần Nghị quyết số 12 của Bộ Chính trị. Suy cho cùng, khi có chủ trương, khi có chương trình, tài liệu, thì một trong những vấn đề quan tâm để bảo đảm chất lượng đào tạo, bồi dưỡng là phụ thuộc vào đội ngũ giảng viên và các điều kiện bảo đảm cho công tác này. Đây được xác định là một trong những yếu tố quan trọng, quyết định thành công trong công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC&CNCH. ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công an (2024), *Tờ trình số 19/TTr-BCA-C07, ngày 08/01/2024 về việc đề nghị xây dựng Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ*, Hà Nội.
2. Chính phủ (2024), *Nghị định số 50/2024/NĐ-CP ngày 10/5/2024 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Nghị định số 83/2017/NĐ-CP ngày 18/7/2017 của Chính phủ quy định về công tác cứu nạn, cứu hộ của lực lượng phòng cháy và chữa cháy*, Hà Nội.
3. Trường Đại học PCCC (2022), *Giáo trình Công tác tham mưu, khoa học lãnh đạo, chỉ huy và soạn thảo văn bản trong Công an nhân dân*, Hà Nội.
4. Quốc hội (2001, 2013), *Luật PCCC và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC*, Hà Nội.